

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پزشکی

مقطع تحصیلی دکتری

رشته تحصیلی پزشکی

بررسی میزان اعتماد مردم به پزشکان و مولفه های موثر بر آن از منظر پزشکان تهران سال 97

استاد راهنما: جناب آقای دکتر امیراحمد شجاعی

اساتید مشاور: سرکار خانم دکتر فرناز خاتمی، سرکار خانم دکتر فریبا اصغری

نگارنده: میلاد قره باغی

سال فراغت از تحصیل: 1398

شماره ثبت: 23298

چکیده

مسئله:

اعتماد سرمایه ای اجتماعی است و از مهمترین عناصر برقراری رابطه پزشک و بیمار است. گرچه مؤلفه های اعتماد بیماران به پزشکان طی تحقیقات قبلی معلوم شده اند، اما تاکنون مورد سنجش علمی در ایران قرار نگرفته اند. از طرفی در شرایط کنونی جامعه، رابطه معتمدانه بیماران به پزشکان متناوبا مورد مناقشه و سوال قرار می گیرد. بنابراین، با در نظر گرفتن این نکته که تاکنون در مورد سنجش اعتماد بیمار به پزشک پژوهشهای مکفی و علمی در ایران انجام نشده است، ضروری به نظر می رسد که این مهم از زوایای مختلف مورد سنجش و ارزیابی علمی قرار گیرد. یکی از این زوایا سنجش اعتماد مردم به پزشکان از منظر پزشکان می باشد که موضوع تحقیق این پایان نامه است.

هدف از اجرا:

ارزیابی و سنجش علمی اعتماد مردم به پزشکان و مولفه های آن می تواند نگاهی جامعه شناختی به پزشکان و سیاستگذاران حوزه سلامت بدهد تا بر آن اساس به تنظیم روابط و انجام تحقیقات بعدی پرداخته شود.

روش انجام :

در طی این طرح، پزشکان مراجعه کننده به سازمان نظام پزشکی در سال 97 پرسشنامه محقق ساخته ای را تکمیل کردند. مطالعه به صورت مقطعی و داده ها به صورت برگه پرسشنامه و همچنین الکترونیکی جمع آوری شدند و مورد تحلیل قرار گرفتند. مراحل طی شده در این تحقیق به شرح زیر می باشد:

گام اول:

با توجه به آنکه مؤلفه های اعتماد بیمار به پزشک از منظر پزشکان طی تحقیقات قبلی محققین معلوم شده است، ابتدا برآن اساس پرسشنامه ای طراحی شد.

پس از ساخت پرسشنامه، به ارزیابی پایایی و روایی آن اقدام شد. روایی از طریق اخذ نظر متخصصان و پایایی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ سنجش شد.

اخذ نظر متخصصان از سه منظر: -مرتبط بودن - شفافیت - اهمیت صورت گرفت.

گام دوم:

در گام دوم پرسشنامه ای که در گام قبلی روا و پایا شده بود، مورد تکمیل جامعه هدف یعنی پزشکان قرار گرفت.

تعداد پزشکان مورد نظر 236 نفر بود. انتخاب پزشکان به شکل هدفمند و استفاده از جامعه در دسترس بود و همچنین از میان پزشکان (اعم از عمومی و متخصص) مراجعه کننده به سازمان نظام پزشکی تهران انتخاب شدند.

گام سوم:

تحلیل آماری داده های حاصل از تکمیل پرسشنامه ها صورت گرفت.

گام چهارم:

در نهایت پس از دست یابی به داده های آماری، بحث و نتیجه گیری انجام شد.

نتیجه: این مطالعه به این نتیجه رسید که 59٪ پزشکان معتقدند، «پزشکان عموماً مورد اعتماد عموم مردم هستند». افزون بر این، بیش از 3/4 پزشکان معتقدند که رازداری، صداقت، مسئولیت پذیری و احترام به حریم خصوصی در میان پزشکان رعایت می شود، در حالی که نیمی از آن ها معتقدند پزشکان به خطای پزشکی خود اقرار نمی کنند.

بحث: وضعیت اعتماد عمومی به پزشکان در سال های اخیر در ایران توسط مولفه های مختلف، تحت تاثیر قرار گرفته است. در این مطالعه علاوه بر استخراج 19 مولفه اعتماد و طراحی پرسشنامه مختص آن، به توصیف فراوانی موافقت و مخالفت پزشکان با مولفه های اعتماد در شرایط کنونی پرداخته شد.

ارزیابی و سنجش علمی اعتماد و مولفه های آن می تواند دستمایه ای مفید برای سیاستگذاران سلامت کشور باشد.